

Turhat muovit karsii helposti

- Kauppareissulla pakkausjätteen kertymistä voi välttää pienillä rutiinien muutoksilla.
- Aloita jo hedelmä- ja vihannesosastolla miettimällä hetki, ennen kuin repäiset rullasta pussin.

Silja Aitoaho
Matti Rätty, kuvat

● Arkinen kauppareissu lähimarkettiin alkaa hedelmä- ja vihannesosastolta. Siellä askelet hakeutuvat vanhalla rutiinilla muovipussirullalle.

Seis! Nyt on ensimmäinen hetki karsia turhien muovipakkausten määrää.

Jokainen suomalainen tuottaa joka vuosi noin 20 kiloa muovipakkausjätettä. Miten yksittäinen kuluttaja voisi vähentää omaa osuuttaan?

–Miettimällä kokonaisuutta ja karsimalla sieltä, mistä kohtuudella voi – ainakin silloin tällöin, sanoo jätehuoltoneuvoja **Mari Juntunen** Oulun jätehuollosta.

HEDELMIEN JA vihannesten kohdalla ensimmäinen muutos voisi olla se, että jättää pussin ottamatta, jos ei oikeasti sitä tarvitse.

–Kaksi erilaista tuotetta voi myös laittaa samaan pussiin punnituksen jälkeen. Nämä voivat tuntua pieniltä asioilta, mutta siitä se lähtee.

Muoviin pakatut tuotteet voi myös jättää ostamatta, jos tarjolla on irtomyyntissä olevia, Juntunen sanoo ja päivittelee hiljattain näkemäänsä mainosta, jossa mainostettiin muovin pakattuja, valmiiksi kuorittuja sipuleita.

–Tällaiset esimerkit ovat aivan toivottomia, vaikka usein elintarvikkeiden muovipakkauksille onkin järkevät perustelut.

Esimerkiksi kurkku on perusteltua pakata muoviin, sillä muuten se nahistuisi helposti, mikä taas lisäisi hävikkiä.

Päivittäistavarakauppa ry:n joh-

OSTOSVINKIT

Älä laita banaaneja pieneen pussiin

- Hedelmä- ja vihannesosastolla muovipussi on joskus tarpeeton: banaanit, kaalit ja muut isommat ostokset voi ostaa ilmeisesti.
- Valitse irtomyyntissä olevia hedelmiä tai vihanneksia valmiiksi muoviin pakattujen sijaan.
- Valitse yksi iso pakkaus monen pienen sijaan. Siinä säästyy usein myös rahaa.
- Ohut pakkaus on parempi kuin kova muovirasia. Älä valitse näyttäviä, ilmavia pakkauksia.
- Mieti kokonaisuutta, volyyminä on merkitystä. Hanki vain tarpeellista ja kierrätä muovit oikein.

taja **Ilkka Nieminen** muistuttaa, että kotitalouksissa hukkaan menevän ruoan aiheuttama ympäristökuormitus on moninkertainen verrattuna ruokapakkausten muodostamaan kuormitukseen.

TÄSTÄ HUOLIMATTA muovijätettä kannattaa kuitenkin pyrkiä vähentämään, Juntunen sanoo kieroksella isossa ruokakaupassa. Hän suuntaa seuraavaksi palvelutiskille ja kohti liha- ja leikkelehyllien rivistöä.

Millaisia vaihtoehtoja täällä kannattaisi valita?

Ensimmäiseksi kannattaa ostaa

leikkeleet palvelutiskistä, jolloin ostokset kääritään paperiin. Ja jos ostaa lihaa tai leikkeleitä muovipakkauksissa, kannattaa ostaa kerralla isompi pakkaus ja pakastaa osa.

–Ja jos oikeasti haluaa valita ekologisen vaihtoehdon, voisi korvata osan lihasta esimerkiksi kananmunalla, hän sanoo.

Palvelutiskillä myytävien valmisruokien kohdalla juolahtaa mieleen, eikö kauppa voisi myydä ruokaa suoraan kuluttajan omaan astiaan?

–Tämä olisi kannattavaa, mutta Suomessa lainsäädäntö kieltää sen hygieniasyistä, Juntunen sanoo.

KIERROS JATKUU eineshyllylle, joka notkuu erilaisia vaihtoehtoja. Muovijätettä karsivalle vaihtoehdot ovat kuitenkin melko vähissä.

–Ovathan esimerkiksi muoviin pakatut lounassalaatit käteviä, mutta jos salaatin valmistaa itse ja pakkaa sen lounasrasiaan, vähentää muovijätettä ja säästää samalla rahaa.

Kurvataan vielä juustojen ja jogurttien kautta pesuainehyllyille. Juntunen muistuttaa, että monien pakkausten kyljessä on nykyään merkinnät, joissa kerrotaan, kuinka paljon tai vähän niissä on muovia.

Hän rohkaisee muovijätettä karttavia vaatimaan ja äänestämään jaloillaan.

–Kuluttaja valitsee siitä valikoidusta, mitä tarjolla on, mutta ellei löydy sopivaa, aina voi vaatia parempia vaihtoehtoja. Omilla valinnoilla voi vaikuttaa, sillä henkilökohtainen jätemäärä on aina suuremman kokonaisuuden osa.

NÄIN... Kilo sulatejuustoa ja viisi muovikääröä, joista jokaise vielä 10 muoviin pakattua sulatejuustoviipaletta. Jos haluaa menomaan sulatejuustoa, voi silloinkin valita veitsellä levitettävää sulatejuustoa yksitaispakattujen viipaletien sijaan.

...TAI NÄIN. Kilon kokoinen juusto on parempi vaihtoehto kuin täispakatut viipalet. Juustoa voi pakastaa, jos koko määrä syötyä tarpeeksi nopeasti.

HYVÄ KYSYMYKSI

Miksi muovipakkausten kierrätys on tärkeää?

Silja Aitoaho

● Tyhjiä muovipakkauksia ei enää saa viedä kaatopaikalle, vaan ne tulee kierrättää.

Miksi muovipakkausten kierrätys on tärkeää, Suomen ympäristökeskuksen ryhmäpäällikkö **Tuuli Myllymaa?**

–Siksi, että ympäristön kannal-

"Kierrätysmuovi on ekologisempi vaihtoehto kuin raakaöljystä"

Entä jos muovit laittaa sekajätteisiin, josta ne päätyvät poltettaviksi? Eikö sekin ole ihan hyvä vaihtoehto?

–Kierrätys on aina parempi vaihtoehto, sillä siinä syntyy vähemmän päästöjä. Toki muovin poltosta saadaan talteen energiaa. Se on parempi vaihtoehto kuin se, että muovipakkaukset päätyisivät kaatopaikalle.

kausten ympäristövaikutukset ovat niiden sisältöä pienemmät. Toki muovi on fossiilista materiaalia, jonka käyttöä pyritään vähentämään.

Millaiset elintarvikkeiden muovipakkaukset ovat turhia?

–Elintarvikkeiden kohdalla pakkaukset ovat harvoin turhia. Niissä on kustannussyistä käytetty

Miten muovipakkauksia voisi vähentää?

–Ostamalla suurempia. Mutta jos siksi syymän ruokajätettä, kaupakkaukset unohtaa heitetty ruoka kuormaa pakkauksia enemmän.

Kumpi on parempi, muovikassi vai kangaskassi?

i mangoa on pakattu ensin muovirasiaan, joka on päällystetty muovikääreellä.

NÄIN... Kilon verran jogurttia. Pakkausjätettä syntyy kahden pahvikartongin ja kahdeksan muovipikarin verran.

Miksi valitsit tämän kassin?

– Kangaskassi on käytännöllinen ja kestävä. Suurin haaste on muistaa pitää tämä mukana. Muovikassi tulee yllättävän kalliiksi.

TANJA MAINIO

– Nämä vakiokassit kulkevat yleensä mukana. Ostan muovikassin korkeintaan kymmenen kertaa vuodessa. Ei niistä kannata turhaan maksaa.

PERTTI MATILA

– Pidän kangaskasseista. Tämän kassin valitsin puhtaasti siksi, että se miellytti visuaalisesti. Joskus ostan muovikassejakin.

KAISLA TÖRMÄLÄ

Kaksi irtonaisina ostettua mangoa. Pakkausjätettä ei tule

...TAI NÄIN. Litran jogurttipurkki. Pakkauksen voi kierrättää kartongin seassa. Muovijätettä ei synny lainkaan. Myös kilohinta on yleensä halvempi.

STA

tahansa i ei kelpaa kseen

ausmuovikeräykseen
ovat ne muovit, jot-
vat alun perin olleet
teen pakkauksia. Nii-
lla tyhjiä, puhtaita ja

ausmuovikeräykseen
ovat myös kaupakassit
yntipaikalla käytetyt
iten muovikääre säm-
rillä.

3 Tuottajavastuun mukaisesti pakkauksen tuottaja on velvollinen huolehtimaan pakkaustensa jätehuollosta. Tuottajavastuu koskee kuitenkin vain muovipakkauksia, joita on käytet-

ty myytävän tuotteen pakkaami-
seen. Muut muovituotteet, kuten
kaupasta ostetut tyhjt pakastera-
siat tai muoviset henkarit, kuulu-
vat kunnan jätehuoltoon.

4 Muovipakkausten kierrätys on parempi vaihtoehto kuin muovin poltto energiajätteenä, joka taas on parempi vaihtoehto kuin muovin päätyminen kaatopaikalle.

5 Kaikkia muovipakkauksia ei ole ekologista kierrättää. Tällaisia ovat muun muassa metalloidut muovipakkaukset. Biohajoavat pakkaukset eivät sovellu muovin kierrätykseen.

Lähde: Suomen Uusiomuovi Oy

JUURI NYT

PEKKA PEURA / KALEVAN ARKISTO

Suunta alas. Kaupan liitto ja ympäristöministeriö haluavat vähentää vuoden 2016 turhakkeeksi valittujen muovikassien kulutusta. Tavoite on, että vuoden 2025 loppuun mennessä kasseja kuluisi henkeä kohden enintään 40 kappaletta vuodessa nykyisen 55:n sijaan.